Ανάληψη, η δοκιμασία του λογικού (Φώτης Κόντογλου)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 13 Μαΐου, 2010

Ο σημερινός άνθρωπος δεν έχει καμιά σχέση με το υπερφυσικό. Δεν πιστεύει πως υπάρχει τίποτα πέρα από τα φυσικά φαινόμενα, και πολύ περισσότερο δεν πιστεύει πως μπορεί να γίνει τίποτα έξω από τους φυσικούς νόμους. Όχι μοναχά ο άθρησκος άνθρωπος, μα κι αυτός που λέγει πως είναι Χριστιανός, κι αυτός δεν πιστεύει στα υπερφυσικά. Ο Χριστιανισμός έχει γίνει για πολλούς ένα σύστημα λογικό και ηθικό, ώστε να μην έρχεται σε αντίθεση με τη λογική τους. Ενώ η βάση της θρησκείας αυτής είναι το υπερφυσικό, οι σημερινοί Χριστιανοί κρατήσανε απ’ αυτή ό,τι δεν χρειάζεται την πίστη για να το παραδεχθούνε, κι ό,τι είναι αποκαλυπτικό το πετάνε ή το παρασιωπούνε.

Αλλά, αληθινός Χριστιανός δεν είναι κανένας αν δεν εξοικειωθεί με το θαυμαστό και το υπερφυσικό. «Δει υπέρ την επιστήμην δραμείν», όπως λέγει ο Πλωτίνος. Αλλά αυτό, για τους «λογικούς» ανθρώπους, είναι τρέλλα. Κατά την ελληνική φιλοσοφία θάτανε ανόητος ο άνθρωπος που θα περιφρονούσε τη λογική. Ο Δανός φιλόσοφος Κίρκεγκαρντ λέγει: «Το να πιστεύει κανένας εναντίον της λογικής είναι μαρτύριο». Η δίψα της γνώσης βασανίζει τον άνθρωπο. Για όποιον, με τη χάρη του Θεού, λυτρώθηκε απ’ αυτή τη δίψα, το να πιστεύει κάποια πράγματα που δεν τα παραδέχεται το λογικό του, όχι μοναχά δεν είναι μαρτύριο, αλλά λύτρωση από μια τυραννική δύναμη. Πιστεύει πως ο Θεός είναι αυτός η πηγή όλων των φυσικών νόμων, κι όχι σκλάβος τους. Ο αληθινός Χριστιανός γίνεται θεός κατά χάριν και παίρνει την ελευθερία των τέκνων του Θεού, και γι’ αυτό κι εκείνος με την πίστη ξεσκλαβώνεται από τους φυσικούς νόμους. Χριστιανός δεν μπορεί να είναι ένας άνθρωπος που πιστεύει σ’ έναν θεό σκλαβωμένον από την ανάγκη, όπως πιστεύανε οι αρχαίοι. Αυτή είναι ψεύτικη πίστη σ’ έναν θεό ψεύτικο. Αν άκουγε ο Αριστοτέλης τα λόγια που είπε ο απόστολος Παύλος στον Άρειο Πάγο, θα τον έλεγε ανόητο, αφού μιλούσε για κάποια πράγματα αδύνατα, υπερφυσικά: «Προαίρεσις μεν γαρ ουκ έστιν των αδυνάτων, και ει τις φαίη προαιρείσθαι, δοκοίη αν ηλίθιος είναι». Γι’ αυτό ο Παύλος έλεγε πως η πίστη των Χριστιανών ήτανε «μωρία» για τους Έλληνες, που πιστεύανε μονάχα στη λογική, στη γνώση. Και πως οι Χριστιανοί έχουνε οδηγό την πίστη, κι όχι το μυαλό: «δια πίστεως γαρ περιπατούμεν, ου δια είδους» (Β’ Κορ. Ε’6). Αυτά πρέπει να τάχη κανένας στο νου του, όποτε διαβάζει θρησκευτικά πράγματα. Και πολύ περισσότερο σαν διαβάζει για τα φοβερά μυστήρια της Ενανθρωπήσεως του Κυρίου, την Αναστάσεώς του και της Αναλήψεως.

Αληθινά, δακρύζουνε τα μάτια του Χριστιανού, σαν φέρνει στο νου του τα τελευταία λόγια που είπε ο Χριστός στους μαθητές του, και το πως ανέβηκε στον ουρανό και χάθηκε από τα μάτια τους. Απομείναμε με τη στερεή ελπίδα πως θα τον ξαναδούνε την ημέρα της Κρίσεως εν δόξη. Και μ' αυτή την ελπίδα τον περιμένουνε μυριάδες ψυχές: «οι πιστοί εν αγάπη προσμένουσιν αυτόν».

Από τους τέσσερις Ευαγγελιστές, μονάχα οι τρεις γράφουνε για την Ανάληψη. Ο Ιωάννης, που συνηθίζει να γράφει μοναχά όσα δεν γράψανε οι άλλοι, δεν λέγει τίποτα για την Ανάληψη.

Ο Ματθαίος γράφει: «Οι δε ένδεκα μαθηταί επορεύθησαν εις την Γαλιλαίαν, εις το όρος ου ετάξατο αυτοίς ο Ιησούς. Και ιδόντες αυτόν, προσεκύνησαν αυτώ, οι δε εδίστασαν. Και προσελθών ο Ιησούς ελάλησεν αυτοίς λέγων, Εδόθη μοι πάσα εξουσία εν ουρανώ και επί γης. Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη, βαπτίζοντες αυτούς εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αυτούς τηρείν πάντα όσα ενετειλάμην υμίν. Και ιδού εγώ μεθ' υμών ειμι πάσας τας ημέρας εως της συντελείας του αιώνος. Αμήν».

Ο Χριστός μετά την Ανάσταση φανερωνότανε κάθε μέρα στους μαθητές του. Σχεδόν εζούσε ολοένα μαζί τους, σαν να μην είχε σταυρωθεί. Τη μέρα που αναστήθηκε, φανερώθηκε πρώτα στη Μαγδαληνή, ύστερα στους δύο μαθητές του, στον Λουκά και τον Κλεόπα, που πηγαίναμε στους Εμμαούς, και πάλι, την ίδια μέρα προς το βράδυ, την ώρα που γυρίσαμε πίσω στην Ιερουσαλήμ οι δυο μαθητές και λέγαμε στους άλλους πως είδαμε τον Χριστό, την ίδια ώρα φανερώθηκε πάλι ο Κύριος μεταξύ τους και τους ευλόγησε. Στις Πράξεις των Αποστόλων γράφει ο Ευαγγελιστής Λουκάς πως επί σαράντα μέρες φανερωνότανε ο Κύριος στους αγαπημένους μαθητές του και τους μιλούσε για τη βασιλεία του Θεού. Και πως τους παράγγειλε να μη φύγουνε από τα Ιεροσόλυμα. Και τόσο είχανε συνηθίσει οι μακάριοι απόστολοι να τον βλέπουνε, που τον ρωτούσανε λέγοντάς του «Κύριε, μήπως τώρα θα αποκαταστήσεις το βασίλειο του Ισραήλ;». Κι εκείνος τους είπε: «Δεν είναι δική σας δουλειά να γνωρίζετε χρόνους ή καιρούς που ο Πατέρας μου έχει στη δική του εξουσία, αλλά θα λάβετε δύναμη σαν έλθει επάνω σας το Άγιον Πνεύμα. Και τότε θα γίνετε μάρτυρές μου στην Ιερουσαλήμ και σ' όλη την Ιουδαία και στη Σαμάρεια, και ως την άκρη της γης». Και σαν είπε αυτά τα λόγια, εκεί που τον βλέπανε, σηκώθηκε ψηλά από τη γη κι ένα σύννεφο τον πήρε και τον έκρυψε από τα μάτια τους. Κι εκεί που τον κοιτάζανε που ανέβαινε στον ουρανό, παρουσιασθήκανε μπροστά τους δυο άνδρες ντυμένοι με λευκά φορέματα, και τους είπανε: «Αυτός ο Ιησούς που αρπάχθηκε από κοντά σας στον ουρανό, θα έρθει πάλι έτσι που τον είδατε ν' ανεβαίνει στον ουρανό». Τότε γυρίσανε πίσω στην Ιερουσαλήμ από το βουνό το λεγόμενο «του Ελαιώνος», που βρίσκεται κοντά στην Ιερουσαλήμ, σε όση απόσταση περπατάνε οι Ιουδαίοι το Σάββατο».

Ο Παύλος γράφει πως, αφού φανερώθηκε ο Χριστός στους ένδεκα αποστόλους τη μέρα της Αναστάσεως (λέγει «δώδεκα» αντί για ένδεκα. Ίσως να φανερώθηκε μετά την εκλογή του Ματθία), ύστερα φανερώθηκε μια μονάχα φορά σε πεντακόσιους αδελφούς (πιστούς). Μάλιστα γράφει πως οι περισσότεροι απ' αυτούς ζούσανε τον καιρό που τα έγραφε, και πως κάποιοι απ' αυτούς είχανε αποθάνει: «εξ ων οι πλείους μένουσιν έως άρτι τινές δε και εκοιμήθησαν». «Έπειτα, λέγει, φανερώθηκε στον Ιάκωβο κι ύστερα σ' όλους τους αποστόλους. Και τελευταία απ' όλους, σαν να ήμουνα το έκτρωμα (το κακογεννημένο παιδί του), φανερώθηκε και σε μένα». Ώστε, επί σαράντα μέρες φανερωνότανε ο Κύριος στους αγαπημένους του, και συχνά δυο και τρεις φορές την ίδια μέρα, για να μη χάσουνε την ελπίδα τους. Ο Λουκάς αρχίζει τις Πράξεις των Αποστόλων με τα λόγια τούτα: «Τον μεν πρώτον λόγον εποιησάμην περί πάντων, Θεόφιλε ων ήρξατο ο Ιησούς ποιείν τε και διδάσκειν, άχρι ης ημέρας εντειλάμενος τοις αποστόλοις δια Πνεύματος Αγίου ους εξελέξατο ανελήφθη». Αλλά και στο Ευαγγέλιό του γράφει πως ο Χριστός φανερώθηκε στους μαθητές του και είπε να ψηλαφήσουνε τα χέρια του και τα πόδια του για να μη νομίσουνε πως είναι φάντασμα, κι επειδή έβλεπε πως οι απόστολοι από τη χαρά τους τα είχανε χαμένα, ζήτησε κι έφαγε ένα κομμάτι ψάρι ψημένο και λίγη κερήθρα. Και πως σαν ησύχασε η καρδιά τους είπε: «Είδατε πως γινήκανε αυτά που σας έλεγα τότε που ήμουνα μαζί σας (πριν να σταυρωθώ), και πως πρέπει να γίνουνε όσα είναι γραμμένα για μένα στο νόμο του Μωυσέως και στους προφήτες και στους ψαλμούς;» Τότε άνοιξε το νου τους για να καταλάβουνε τα λόγια της Γραφής. Και τους είπε πως αυτά ήτανε γραμμένα κι αυτά έπρεπε να πάθει ο Χριστός, και να αναστηθεί από τους νεκρούς την τρίτη μέρα, και να κηρυχθεί στ' όνομά του μετάνοια και άφεσις αμαρτιών σε όλα τα έθνη, αρχίζοντας από την Ιερουσαλήμ, και πως εσείς θα είσαστε μάρτυρες γι' αυτά. «Και θα σας στείλει ο Πατέρας μου το Άγιον Πνεύμα που σας υποσχέθηκα. Μα εσείς καθίσετε στην Ιερουσαλήμ ως που να ντυθείτε δύναμη από πάνω».

«Τους έβγαλε λοιπόν (γράφει ο άγιος Λουκάς) έξω από τα Ιεροσόλυμα έως τη Βηθανία, και σήκωσε τα χέρια του και τους ευλόγησε. Κι εκεί που τους ευλογούσε, αρπάχθηκε από κοντά τους κι ανέβαινε στον ουρανό. Κι εκείνοι τον προσκυνήσανε και γυρίσανε στην Ιερουσαλήμ με χαρά μεγάλη, και καθόνταν ολοένα στην εκκλησιά δοξολογώντας κι ευχαριστώντας τον Θεό». Είχαν χαρά μεγάλη, τόσο μεγάλη, που σκέπαζε τη λύπη τους για τον προσωρινό χωρισμό από τον πολυαγαπημένο τους τον Κύριο.

Ο Ευαγγελιστής Μάρκος γράφει κι εκείνος όσα γράφουνε κι οι άλλοι δυο ευαγγελιστές: « Ύστερον ανακειμένοις αυτοίς τοις έωδεκα εφανερώθη και ωνείδισε την απιστία αυτών και σκληροκαρδίαν, ότι τοις θεασαμένοις αυτόν εγηγερμένον ουκ επίστευσαν». Δεν πιστέψανε ούτε στη Μαγδαληνή ούτε στους δυο που πηγαίνανε στους Εμμαούς.

Κατόπι τους είπε να κηρύξουνε το Ευαγγέλιο σ' όλη την οικουμένη: «Ο πιστεύσας και

βαπτισθείς σωθήσεται, ο δε απιστήσας κατακριθήσεται». Και πως όσοι πιστέψουνε θα κάνουνε θαύματα, στ' όνομά Του θα βγάλουνε δαιμόνια, θα μιλήσουνε με καινούριες γλώσσες, φίδια θα πιάνουνε και δε θα παθαίνουνε, κι αν πιούνε φαρμάκι δεν θα τους βλάψει, απάνω στους άρρωστους θα βάλουνε τα χέρια τους και θα γίνουνε καλά.

«Ο μεν ουν Κύριος, μετά το λαλήσαι αυτοίς, ανελήφθη εις τον ουρανόν και εκάθισεν εκ δεξιών του Θεού. Εκείνοι δε εξελθόντες εκήρυξαν πανταχού, του Κυρίου συνεργούντος και τον λόγον βεβαιούντος δια των επακολουθούντων σημείων. Αμήν»

Είδες, αγαπητέ αναγνώστη, τι λέγει ο Κύριος; «Ο πιστεύσας και βαπτισθείς σωθήσεται, ο δε απιστήσας κατακριθήσεται». Μην λες, λοιπόν, δεν μπορώ να πιστέψω. Ο Χριστός καταδικάζει ορθά- κοφτά την απιστία: «ο δε απιστήσας κατακριθήσεται». Ταπεινώσου, αγάπησε τον Χριστό, παρακάλεσέ τον, και θα σου δωρήσει την πίστη. Όπως η απιστία βγαίνει από την υπερηφάνεια, έτσι κι η πίστη έρχεται από την ταπείνωση.

«Ανελθών εις ουρανούς όθεν κατήλθες, μη εάσης ημάς ορφανούς, Κύριε. Ελθέτω σου το Πνεύμα, φέρον ειρήνην τω κόσμω. Δείξον τοις υιοίς των ανθρώπων έργα δυνάμεώς σου, Κύριε φιλάνθρωπε».

Από το βιβλίο
Ανέστη Χριστός
η δοκιμασία του Λογικού
Φώτη Κόντογλου
Εκδόσεις Αρμός
επιμέλεια: enoriaka.gr